חלק ראשון : הרקע העיוני- תפיסתי של המקדש

פרק ראשון : כוחות התפיסה

שאלות הבסיס המלוות את האנושות מבראשית, מי אני, מהי מציאות, ומה משמעות חווית הקיום,וכן הניסיון לפתור אותן באמצעות כלי החשיבה של המוח וחמשת החושים, הובילו תמיד למבוכה מהותית ולמבוי סתום.
העובדה ששאלות אלו, הן בסיס לכל חקירה או תובנה משמעותית על החיים, מחייבת לחקור אותן ולהגיע בהן לעמק השווה, מוסכם, גם אם לא מושלם.

היות וכל ניסיון להשוות את הגדרות המציאות, נידון לכשלון מראש, היות והיא תהיה מוגדרת על ידי כל תודעה באופן שונה, בהתאם למציאותה הייחודית והחד פעמית, נוכל לבחון את הדברים מהזוית האחרת.

במקום לעסוק בשאלה מהי המציאות, נעסוק בשאלה: באיזה כלים אנו בוחנים את השאלה.
באופן כזה, נוכל להגיע להסכמה עקרונית, מבלי להיכנס לחילוקי הדעות השייכים לאבחנות שנוצרות מכלי התפיסה.

למשל: כשאנחנו מדברים על אור, מהו, איזה צבע יש לו, וכד', אנחנו בעצם כוללים בדיבור זה את יכולת התפיסה שלנו של האור. כלולה בדיון שלנו אודות האור, הנחה שיש לנו יכולת תפיסה של האור, ובלעדיה לא היינו יכולים לדון כלל אודות הנושא.

לכן, כשאני מתאר משהו שקיים או משהו שנברא, בהכרח כלול בתיאור זה, תיאור של קיום או של בריאה של כלי תפיסה אשר תופס את קיום הבריאה הזו באופן המתואר.

אבחנה זו, מאפשרת לבחון את תיאור כלי התפיסה האנושיים בדרך שניתנת לבדיקה ישירה, ללא צורך באמונות, ותפיסות לא מבוססות.

הדרך לדבר על קיום, מנקודת המבט בו הוא נתפס, ולא כמשהו שקיים לכשעצמו, פותרת את כל המחלוקות הקשורות לתיאור הקיום, ומשנה את משמעות תיאור הבריאה.

נקודת ההנחה היא שכלי התפיסה האנושיים הם זהים במהותם, ובנויים באותו אופן, והיכולת שלנו להבחין בהם ולהגדיר אותם, מחייבת שהם לא ה'אני' שלנו, היות וכל דבר שאתה מבחין בו, לא יכול להיות אתה, שהרי אתה הוא המבחין ולא המובחן, התופש ולא הנתפש (או לא רק המובחן או לא רק הנתפש).

היות ועיקרון של אין, איננו בר תפיסה והבנה, (כל הגדרה של אין, מחייבת הגדרה מה אין, ולפיכך הוא ישנו בעצם ההגדרה מיניה וביה).

לכן, כשאנחנו נזקקים להשתמש במונח אין, אנו מניחים, שהמושג אין, הוא רעיון שימושי בלבד, שנועד ליצור חווית קיום של היש באמצעות הגדרה דואלית. ('יש קיום' מתאפשר להבנה ולתפיסה, רק ביחס לזה ש'אין קיום', אחרת אם אין 'אין' לא תיתכן חווית 'יש'.)

מתוך התנסות ישירה, נוכל לגלות שהתודעה האנושית מסוגלת לתפוס את המציאות בשתי דרכים (לפחות) :
דרך אחת – באמצעות מחשבה על המציאות. החושים מספקים אינפורמציה למוח, והוא משתמש במחשבות על מנת לנתח את הנתונים ולאשר את קיום המציאות הנתפסת. למשל : העין מעבירה אינפורמציה של תמונת כוס, המוח מעבד אותה, מגדיר אותה ככוס, ומאשר את קיום הכוס במציאות, על פי הנתונים שקיבל מחוש הראיה.
תפיסה זו, מוגבלת ביכולת הגדרת המציאות שלה, לנתונים חושיים בלבד, או לנתונים מופשטים שבנויים מהפשטה מושגית של נתונים חושיים. (אפשר לחשב כמה זה אלף ועוד אלף, בלי שיהיו אלף עצמים פיזיים מול עינינו, היות והפכנו את הקיום הפיזי למושג, שניתן להשתמש איתו באופן תיאורטי).
נגדיר אותה לצורך העניין - ***כוח התפיסה החושית באמצעות המחשבה של המוח.***
המאפיין הבסיסי ביותר של התפיסה הזו היא הדואליות. דהיינו, יכולת תפיסה על בסיס ניגודיות. צבע כהה, יוגדר כהה רק ביחס לצבע בהיר ממנו. לא ניתן להגדיר וממילא לא ניתן להבחין בקיום שאין לו ניגודיות. אם היה רק צבע אחד בעולם – לא היינו מסוגלים להגדיר אותו כצבע, ולכן לא היינו מבחינים בכלל בקיומו.
דרך שניה – היא יכולת תפיסה שמסוגלת לתפוס את המציאות בלי לחשוב עליה, בלי להגדיר אותה, בלי לתת לה שמות ותארים. היא תופסת את הקיים באמצעות תשומת לב לקיום, וכך היא בעצם הווה את המציאות לכשעצמה בלי התערבות ובלי להוסיף על המציאות מה שלא קיים בה מצד עצמה. היא רק מודעת לקיום. שמה לב אליו. מכירה בו.

נגדיר אותה לצורך העניין - **כוח התפיסה המודעת באמצעות תשומת הלב וההוויה.**
המאפיין הבסיסי ביותר של התפיסה הזו הוא אי דואליות. נון דואליות דהיינו, אין בה ניגודיות, אין בה חלוקות להגדרות, היא הוויה פשוטה. תשומת לב טהורה.

בהמשך נוכל להבחין, שהבנת העיקרון התפיסתי הזה, הוא בסיס להבנת תיאור הבריאה, והוא כולל בתוכו מפתחות הבנה משמעותיות, שפותרות מבוכות רבות בנושא.
כך שאם אנו מפרשים את סיפור הבריאה, של בראשית, לא רק כתיאור של הבריאה, אלא גם כתיאור של יצירת התודעה שתופסת את קיום הבריאה, כוח התפיסה של הקיום, (שזה בעצם אותו דבר, היות וזה נברא יחד, ומתקיים בו זמנית), נגלה את כל הסיפור מחדש.
(במקורות שונים, משתמשים במילה שכל, על מנת להגדיר כלי תפיסה. הבלבול הנובע מהמילה שכל, נובעת מכך, שהמילה שכל, מקושרת אוטומטית לתפיסת החושים והמוח, מה שיוצר הטעיה כשמשתמשים באותו השם – 'שכל' כשרוצים לדבר על כוח התפיסה המודעת, שהוא אכן 'שכל' במובן שהוא כוח תפיסה, אך הוא כוח תפיסה שונה והפוך לחלוטין מכוח התפיסה של החושים והמוח. אחרי הבהרה זו, נוכל גם אנחנו להשתמש במונח שכל, ובמונח הקדום, שלאדם יש 'שכלים' שונים, דהיינו כוחות תפיסה שונים.)
זהו הפתח, לגילויים המוצפנים בסיפור הבריאה, וזוהי הסיבה שבגללה הידע הזה, הוא הידע של המבנה התודעתי של הטבע, שנשמר ונמסר בצורה מוסווית, בדרך הזו.
ומכאן המפתח, להבנת שאלות הקיום הבסיסיות, כפי שיתפרש בהמשך, כשהוא מוביל צעד אחר צעד, בצורה בהירה ועקבית, אל היכולת האלוהית שנמצאת בתודעת האדם, לברוא וליצור מבני תודעה, בהתאם למבנה התודעתי הבסיסי של הקיום והיקום.

אם אנחנו מדברים על כוח התפיסה שנברא ביום הראשון, שהוא בעצם המהות של הכוח התפיסתי בכלל, הפסוק מתאר מצב תפיסה ('שכל') כללי ראשוני המכונה 'אלוהים', שמתוכו התפתחו מצבי תפיסה חדשים המיוצגים בשם : שמים וארץ.

דהיינו אתה יכול לדעת משהו על המציאות רק באמצעות מה שאתה תופס ממנה. לכן, כוח התפיסה שאיתו אתה משתמש לתפוס את המציאות, היא הדבר היחיד שתוכל לקרא לו אני.
כוח התפיסה שלך בנוי משני חלקים. האחד - תפיסה אלוהית, דהיינו תפיסה שחווה את המציאות ללא חשיבה או דואליות בכלל. היא תופסת את המציאות הטהורה לכשעצמה. והשני - תפיסה דואלית שחווה את המציאות בדרך דואלית, באמצעות הגדרות והפרדות, שהיא תפיסת המחשבות על המציאות.

לכל כוח תפיסה – יש מאפיינים ספציפיים שמבדילים אותו מן הכוח האחר. לצורך העניין, נאמר, שמכלול המאפיינים של כל כוח תפיסה – נקרא תודעה. תודעה היא מכלול של מצב תפיסה שלם. לשם המחשה נוכל להשתמש בדוגמא אנושית פשוטה. אם ניקח בעל מקצוע, כמו אדריכל, ונעקוב אחר הדרך שבה הוא תופס את המציאות, והדברים הספציפיים שצדים את תשומת ליבו בעקבות המקצוע שלו, להבדיל מעמיתו הטבח, ונסכם את המכלול של האופן שבה הוא רואה את המציאות בהשפעת המקצוע האדריכלי, נקרא לסוג התפיסה המסויים הזה – תודעה אדריכלית.

לכן השאלה מי אני ומהי מציאות, נפתרת על ידי שאלה מקדימה : באמצעות איזה כוח תפיסה אתה משתמש על מנת להגדיר מציאות. התשובות תהיינה שונות ואף הפוכות לגמרי, והן תלויות כמובן בכוח התפיסה דרכו מתבקשת התשובה.

לכן : "בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ".
ראשית חווית המציאות שלנו, מתחילה מתודעה שבה תפיסת הקיום היא שהכל קיים בשווה. מצב תודעה זה יכונה - אלוהים.
ובתוכה קיימת, מעצם מהותה הכוללת הכל, גם אפשרות של חווית קיום דרך תודעה דואלית שמורכבת ממודעות וחוסר מודעות בשווה. המודעות - היא תפיסה שנקראת שמים. (על שם היותה מיוצגת בכוח האש שבכוחות הטבע, שהיא קלה, רוחנית ועולה כלפי מעלה, וביסוד המים, החיים, היורדים כלפי מטה להרוות את האדמה, ועוד מאפיינים.)

חוסר המודעות - היא תפיסה שנקראת ארץ. (גם על שם היותה מיוצגת ביסוד האדמה, העפר, והחלקים של הרוח והתנועה של התשוקה העיוורת ועוד מאפיינים)
חווית המציאות שלנו, היא התגלמות אפשרות זו, ומתוכה אנו חווים את הקיום שלנו.

בהמשך נרחיב בנושא עקרוני זה, ונתבונן במשמעויות מרחיקות הלכת שהוא נושא בחובו.

לסיכום:
ניתן לדבר על מהות האדם, ככוח תפיסה (או אוסף של כוחות תפיסה, 'שכלים').
לאדם שני כוחות תפיסה לפחות.
התפיסה החושית מחשבתית.
התפיסה המודעת ההוויתית.

תפיסת האדם דרך שתי אפשרויות תפיסה אלו, באופן שווה ומאוזן, היא היצירה שבה מתבטאת שלמותו. כשאחת התפיסות הופכת להיות דומיננטית יותר, מתוך חוסר מודעות, נוצר שיבוש.

כל זה, הוא הקדמה לקראת הנחות היסוד, שינתנו בפרקים הבאים.

הערות וראשי פרקים :
פתרון בעיית הצמצום הקבלית.
השכל הפועל של אלפראבי.
אלוהים - כייצוג למצב תודעה אנושי.
דואליות ונון דואליות.
מיקוד תשומת הלב - בריאת מציאות.
הכוח המודע כייצוג לכוחות השמים.
מהות ומשמעות התודעה.